

Л.Я. Сапожнікова, доц. (ХДУХТ, Харків)

М.І. Крупей, ст. викл. (ХДУХТ, Харків)

КОМПЛЕКСНЕ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТСТВА

Науковий стиль сучасної української мови виходить на міжнародну арену наукового спілкування. Саме тому важливою вимогою часу є необхідність набуття досвіду укладання різних типів наукових робіт за майбутнім фахом, що набуває ознак комунікативно орієнтованого та професійно спрямованого характеру.

Праці сучасних вітчизняних і зарубіжних науковців свідчать, що стилі навчання, або індивідуально-своєрідні способи навчальної діяльності особистості, залежать безпосередньо від особливостей освітньої технології (у тому числі відмінних характеристик навчальної ситуації, методів, типу навчання, позиції викладача тощо). Стильові властивості особистості мають ресурс мобільності, тобто змінюються під впливом спеціально організованого навчання (доведено науковцями М. Холодною, Р. Маккрум, В. Ощепковою, В. Чумак).

Сучасні освітні технології вимагають студентоцентричного спрямування освітнього процесу, зокрема ефективного навчання мови з перспективою її використання за обраним фахом. Мета нашого дослідження – розглянути особливості реалізації комплексного підходу до формування іншомовної професійної компетентності студентства.

Як свідчить досвід, у викладанні курсу «Українська мова як іноземна» результативним є опрацювання матеріалів термінологічних словників. На нашу думку, для засвоєння мови спеціального призначення необхідно формувати варіанти вправ для роботи з фаховими термінологічними словниками, створювати систему вправ, спрямовану на поетапне засвоєння студентами галузевих термінологічних одиниць; враховувати комунікативні потреби фаху студентів під час добору термінів для активного засвоєння. Така діяльність спрямована на подальший розвиток рівня володіння системою іноземної мови, набуття навичок і умінь розуміння змісту іншомовних джерел; вирішення конкретної професійно значущої проблеми за допомогою інформації, отриманої з текстів іноземною мовою. Вправи як форма засвоєння навчального матеріалу мають активно застосовуватись і становити значний масив, оскільки

передбачають створення таких умов на занятті, коли іноземний студент постійно залучений до процесу практичного користування мовою в різних видах мовленнєвої діяльності. Пошуку наукової інформації та її осмисленню ефективно сприятимуть завдання:

- доберіть терміни до запропонованих визначень;
- згадайте матеріал попередньої лекції за майбутнім фахом, запишіть нові терміни, поясніть їхнє значення;
- поясніть значення поданих термінів, введіть їх до складу термінологічних словосполучень;
- до поданих термінів доберіть синоніми, складіть речення; з'ясуйте, чи мають запропоновані терміни антоніми.

Такий вид роботи допоможе студентам розуміти фахову літературу, самостійно укладати тексти професійного спрямування, орієнтує на вживання нормативних форм термінології та фахових фразеологічних терміносполучень.

З упровадженням в освітній процес сучасних інноваційних мультимедійних технологій, використанням спеціальних комп'ютерних програм можна говорити про новий етап ефективності навчання мови, реалізації когнітивного й професійного аспектів діяльності іноземних студентів. Інтерактивні презентації дозволяють візуалізувати навчальну інформацію на основі образного сприйняття досліджуваного матеріалу, подавати його наочну конкретизацію, мобілізувати природні здібності особистості – візуальне мислення, сприйняття та запам'ятовування інформації, здатність до комунікації. Такий підхід створює умови для діалогового режиму в процесі вирішення пізнавальних завдань, підготовки студентства до галузевої комунікаційної взаємодії.

Зазначимо, одним із завдань вищої школи є широке використання інноваційних технологій формування іншомовної професійної компетентності, зокрема методу проєктів; технології розвитку критичного мислення через читання і листування; методу дебатів; ігрових технологій (мовні, рольові, ділові ігри, ігри-драматизації); проблемних дискусій; технології інтерактивного навчання (у парах, малих групах); сценарно-контекстної технології; кейс-методу; технології модульного навчання тощо.

Отже, сутність процесу комплексного підходу до навчання мови можна аргументовано розглядати як підготовку іноземних студентів до спілкування в різних умовах професійної діяльності, оскільки основною метою є формування та розвиток професійної іншомовної компетенції.